

L'entrevista
Joan Teixidó Doctor en pedagogia. Especialista en convivència a les aules

Lluís Martínez

“Qui es dedica a l'educació confia en les persones”

De violència al col·legi sempre n'hi ha hagut. Estem exagerant el problema?

Sempre n'hi ha hagut, sí. Però actualment, si es pogués quantificar, n'hi ha més que abans.

Per què?

Perquè la societat és més violenta. Un dels fenòmens que tenen més ressò social és l'assetjament o *bullying*, per bé que sovint s'encara d'una manera excessivament espectacular que no ajuda gens les escoles.

No?

No. L'escola necessita calma i arribar a pactes. A més, el problema és un altre.

Quin?

Una sèrie de fets que no són violència, com ara les provocacions, els aldarulls i els crits, però que pertorben el funcionament de l'escola o de l'institut. Per educar cal un clima de tranquil·litat i de pau, en el qual hi hagi respecte i diàleg.

Com hem arribat a aquesta situació?

A poc a poc. La societat ha canviat i el sistema educatiu també. Fem l'educació primària en centres relativament petits, i la secundària, en canvi, en centres massificats. I també hi ha més permissivitat...

O sigui, que cal més mà dura...

En absolut. La mà dura genera més violència. Però això no vol dir que no hagi d'haver-hi normes, unes regles del joc, fixar què és el que s'hi val i el que no.

Bé, doncs separem els alumnes conflictius dels que volen treballar...

És un gran dilema. El sistema educatiu és inclusiu, integrador, però quan anem als centres veiem que intenten agrupar els alumnes per característiques diverses. Segregar no té sentit. No és educatiu.

Hi ha una paradoxa: els pares dels alumnes conflictius també es desenten de la solució.

Mai arribarem a tots els pares. Però, si el col·lectiu de pares, representat en les associacions, coneix el pla de convivència del centre i li dona suport, encara que hi hagi qui se'n desentengui, els efectes positius es notaran.

Com arribem a l'equilibri?

Donant més autonomia als centres educatius d'acord amb cada situació. Perquè quan parlem de violència i de problemes de convivència posem al mateix sac realitats diverses.

PERE VIRGILI

PERFIL Joan Teixidó (Mont-ras, 1960) és mestre de primària, professor de secundària i professor de la Universitat de Girona. Doctor en pedagogia, les seves investigacions aplicades sobre com millorar la convivència a les aules apunten a la necessitat de dur a terme accions concretes, articulades en uns plans d'actuació global que impliquin tot el professorat i la resta de la comunitat educativa. Coordina els grups de recerca educativa Bitàcola i GROC, que estudien casos i solucions concretes.

La violència a les aules, té solució?

Per oblidar-nos per sempre més del problema? Si les coses no canvien molt, no. Però hi ha possibilitats manifestes de millorar la situació.

Com?

Molts cops es volen aplicar solucions simples per a un problema complex. Solucions? S'hi han d'implicar els docents, els pares, els serveis socials i els serveis municipals. Quan hi ha un pla global i unitat d'acció també hi ha millora.

La preocupació per la violència a l'escola, és una moda passatgera?

Periòdicament es publiquen enquestes i percentatges. I què? El mestre les llegeix, però l'endemà ha d'anar a classe. Saber que hi ha una estadística millor o pitjor no porta enlloc. Cal passar a l'acció.

Quina és la millor solució per solucionar els problemes de convivència?

Vertebrar la comunitat. Que hi hagi la sensació que és tot el centre qui afronta el problema. És més important que una majoria faci un esforç, encara que sigui petit, que no pas que hi hagi quatre o cinc persones que s'esforcin molt.

Els docents diran que qualsevol mesura implica més feina...

És qüestió de prioritzar. Per ensenyar i aprendre cal un clima de feina. Si no, ja t'hi pots escarrassar! Cal dedicar temps a aquest repte, encara que quedin coses per ensenyar. Si no, l'escola perd el seu sentit educatiu.

Hi ha casos de professors agredits pels alumnes. És un fenomen nou...

Són casos esporàdics, però que preocupen el docent. També el preocupa la violència entre alumnes, esclatar. Però les amenaces contra ell l'angoixen. I això ho perceben els alumnes.

“És més important que la majoria facin un esforç, encara que sigui petit, que no pas que 4 o 5 persones s'esforcin molt”

Després de treballar amb conflictes, encara creu en les persones?

Qui es dedica a l'educació és perquè confia en les persones.

Abans, la paraula del mestre era gairebé paraula de Déu. Ara hi ha famílies que donen més crèdit als fills.

Els mestres exerceixen en el moment que els toca. Els mestres han de procurar guanyar-se la confiança dels pares. Ara bé, no tenen gaire res a fer davant d'un pare que no els doni crèdit.

Per què aquest canvi d'actitud?

Perquè hem arribat a la plena escolarització, perquè vivim en una societat molt més permissiva, perquè el coneixement està democratitzat i no està només en mans del mestre.

És optimista de cara al futur?

No hi ha cap indicador que la violència a les aules hagi d'anar a menys. Però els centres que actuïn perquè hi creuen, amb un pla que aglutini tota la comunitat, obtindran millores escolars. I també socials.

EN SÍNTESI

Frenar i refredar

Marçal Sintès

Tenen raó, tota, la ministra, el ministre i l'hiperactiu

‘cervell’ del PSC, o sigui, Chacón, Corbacho i Iceta. És obvi: si un no està disposat a complir les amenaces, el primer que ha de fer és estalviar-se-les. Chacón, Corbacho i Iceta saben que, si no hi ha un autèntic daltabaix, els diputats del PSC al Congrés votaran, com sempre han fet, el que el PSOE els ordeni. A més, ells tampoc no volen que facin altrament. Per tant, actuen en conseqüència quan proven de desdibuir qualsevol compromís i alhora malden perquè ni Montilla ni Castells ni ningú més faci el millores. Si per fos ells, la festa del finançament ja s'hauria acabat. Com que no és així, es tracta d'anar desactivant, amb tacte però amb fermesa, la bomba sota els baixos del PSC que és aquesta negociació. Són conscients que cada exigència que el PSC llança a Zapatero és un pas més vers la rateta, vers una paret que els socialistes catalans ni desitgen ni tenen prou coratge per saltar. I cal evitar-ho. Tot el contrari del que va intentar fer, per exemple, Jordi Pujol quan recentment va elogiar Montilla i fins va deixar anar que potser el primer secretari del PSC ordenaria als seus diputats al Congrés que, si arribava el cas, triessin Catalunya. Pujol empenyia els socialistes catalans vers la rateta. Al PSC el que li interessa és frenar i refredar. I en acabat insistir que el finançament que ens donin és millor que el que teníem i confiar que ERC continuarà arrapada a les cadires. Una última cosa: l'encerta Iceta quan avisa que no s'ha de dir cap xifra, perquè això debilita els catalans en la negociació. Ara: hi ha d'haver una xifra. Ha de ser secreta, però l'hem de poder conèixer un cop resolta la negociació.
m.sintes@hotmail.com